

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ ПРОФ. Д-Р АТАНАС КАРАФЕЗЛИЕВ

Ръководител катедра „Духови и ударни инструменти”

Инструментален факултет на НМА „Проф. П. Владигеров”

За дисертационен труд на тема:

„ЖЕНСКИТЕ И ДЕТСКИТЕ ПЕРСОНАЖИ В ИЗБРАНИ СЪВРЕМЕННИ КИТАЙСКИ ОПЕРНИ ТВОРБИ”

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

на ХУ СЯОЦЗЕ

Докторант в научна област 8. Изкуства

Професионално направление 8.3. Музикално и танцова изкуство

Докторска програма „Теория и практика на изпълнителското изкуство”

на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Факултет по изкуствата, Катедра „Музика”

БИОГРАФИЧНИ ДАННИ: Ху Сяоцзе е родена на 19 ноември 1983 година в Китай. В периода 2003-2007 учи и завършва бакалавърска степен по пеене в Националната музикалната академия „Нежданов”, Одеса, Украйна. В периода 2007-2008 следва магистратура в същата академия в класовете на именити украински вокални педагози. От 2009 до момента Ху Сяоцзе е преподавател по китайска национална музика и пеене в Conservatory of Music, Shenyang Normal University. Дългият педагогически опит дава основание на докторанта да направи настоящото научно изследване. Ху Сяоцзе е автор и на две книги по темата на историческата еволюция, жанрове и естетика в Китайската национална вокална музика, които също имат отношение към темата на труда. Участвала е в три кантати, за което си участие е получила награди.

Дисертационният трудът на Ху Сяоцзе е структуриран в увод, четири основни глави и заключение. Съдържа и библиография, както и приложена допълнително творческата дейност на докторанта.

Първа глава на труда е озаглавена „Китайската опера като синтез на сценичните изкуства, на вокалната солова и хорова музика” и в нея се прави преглед на Китайската опера от началото на XX век с поглед върху развитието на националното композиторско творчество. Авторът извежда драмата като основа на оперното действие, като изтъква ролята на поетичното и литературното творчество в изграждането на либретното съдържание на операта. В същата глава се изреждат компонентите на оперния спектакъл и се анализира ролята на вокалната, солова и хорова музика в изграждането на една оперна творба.

Във втора глава се разглеждат традиционното и съвременното китайско оперно изпълнителско изкуство. Обръща се особено внимание на свободата на интерпретацията чрез метода на сценично изпълнение под влияние на концепцията за свобода на интерпретацията. Дават се практически примери с изпълненията на театралната драма „Янгъ” от Йенан, Северен Шанси. Чрез художествените характеристики – по отношение на пеенето, на сценичното представяне и на създаването на персонажи, докторантът показва реалните етапи от развитието на националната опера през различни исторически периоди. Най-важния елемент в тази глава е развитието на съвременното вокално-изпълнителско изкуство чрез развитието на младите певци. Като вокален педагог с опит, авторът дава полезни препоръки в тази сфера.

Трета глава е озаглавена „Съвременното китайско композиторско творчество в музикално-сценичния жанр”. В тази глава е направен анализ на видовете подходи към създаването на съвременни китайски сценични произведения, а именно първият от тях – доколко авторската концепция е

изградена върху идеята и разбирането, че сюжетното съдържание е главният фактор, който има първостепенно и определящо значение за развитието на оперния спектакъл; и вторият творчески подход, който е свързан с композиторската идея, която утвърждава, че героите са основният фактор в развитието на либретото и те насочват сюжетното развитие към определени решения. В тази връзка е направен верния извод, че съществуват сериозни различия в подходите, когато се сравняват съвременната китайска опера със западноевропейската опера. В тази глава се разглеждат също и етапите на развитие на Китайската опера и националното композиторско творчество през XX век. Представени са някои иновативни подходи при създаването на съвременни китайски опери. За своеобразен връх е представена операта „Безкрайните пасища” от композитора Сю Джанхай, в която се показва, че авторите вече работят с нов подход при създаването на сценично творчество.

Четвъртата глава на труда затваря структурната рамка като се връща към основната идея на научното изследване заложена още в темата на труда - Ролята на детските и на женските персонажи в драматургичното развитие на китайските музикално-сценични творби. За да се разкрие богатството на разнородната образност в творбите за деца се спира вниманието върху няколко творби, които представят конкретна концепция за артистичен избор на изпълнителски състав, заложена в либретното им съдържание. Тези творби са детските мюзикъли „Пчелите” от композитора Хъ Сяомин, „Мрежата на славата” от композитора Чън Сяокун и „Малкият художник” от композитора Ли Дзинхуей. Когато става въпрос за женските персонажи е подчертано убедително, че в оперните творби жените са основни фигури, около които се разгръща събитийността в развитието на действието. Често те са центъра на съдържанието на оперното либрето,

като изграждат лирични или драматични образи, които намират характеристикното си представяне в музикалното съдържание.

В автореферата докторантът изтъква, че целта на дисертационния труд е да бъдат представени Китайски оперни образци, които съдържат утвърдените компоненти на това сценично изкуство и представят съвременни китайски композиции. В тяхното съдържание са заложили характеристикните белези на китайската драма, представени чрез особеностите на националните културни традиции. Задачите, които си поставя авторът са да бъдат разгледани женските и детските персонажи в избрани съвременни китайски оперни спектакли; да бъде изяснена тяхната роля като водещи герои или като съпътстващи роли в драматургичното развитие на конкретното сценично действие. Чрез направените анализи на музикалните партитури и на текстовите либрета, авторът достига до важни изводи за водещото значение на женските персонажи в развитието на сюжета в оперното действие и за съществената роля, която се възлага на тази образност в драматургичното развитие на конкретния спектакъл. Считам, че целта и задачите са изпълнени в цялост.

Приносите на дисертационния труд са изведени както следва:

1. За първи път китайската опера се представя в научно изследване като същностна проблематика и национална характеристика - чрез създаденото през XX век китайско композиторско творчество.
2. Новост в музикалните изследвания е разглеждането на видовете стилистика и промяната на музикално-изразните средства в съвременните китайски оперни творби.
3. Изяснено е значението на някои основни елементи на творческия процес, свързани със същностното изграждане на оперните съчинения: избор на жанр, вид композиторски подходи, музикални и

формални аспекти при изграждане цялостната структура на сценичния спектакъл.

4. За първи път се представя анализ на ролята и значението на детските и на женските персонажи в драматургичното развитие на китайското музикално и оперно-драматично композиторско творчество.

С по този начин изведените приноси може да се направи извода, че трудът на Ху Сяоце има приносен характер и може да послужи за учебно пособие в нейната педагогическа работа.

Докторантката е направила изискваните три публикации, две от тях в авторитетни китайски издания, а третата публикация в международен научен журнал. Сяоце включва в труда си и творческа дейност, която също е с приносен характер и е осъществена от нея под формата на концерти в периода 2022-24 година.

В контекста на изложеното, отчитайки факта, че докторантът има важен принос със своята научна и творческа дейност и взимайки под внимание високото научно-изследователско ниво на представения дисертационен труд, давам своята положителна оценка, като предлагам на уважаемото научно жури, да бъде присъдена научната и образователна степен „доктор” на Ху Сяоце, докторант в научна област 8. Изкуства, Професионално направление 8.3. Музикално и танцова изкуство, Докторска програма „Теория и практика на изпълнителското изкуство” на ЮЗУ „Неофит Рилски”.

10.02.2025

Проф. д-р Атанас Карафезлиев

REVIEW

FROM PROF. DR. ATANAS KARAFEZLIEV

"Head of the Department of 'Wind and Percussion Instruments'
Faculty of Instrumental Music at the NMA 'Prof. P. Vladigerov'"

For the dissertation on the topic of:

"THE FEMALE AND CHILD CHARACTERS IN SELECTED CONTEMPORARY CHINESE OPERATIC WORKS"

For the awarding of the educational and scientific degree of 'Doctor'

to HU XIAOJE

"Doctoral student in the scientific field 8. Arts

Professional direction 8.3. Music and Dance Arts

Doctoral program 'Theory and Practice of Performing Arts'

at South-West University 'Neofit Rilski', Faculty of Arts, Department of Music"

Biographical Information: Hu Xiaojie was born on November 19, 1983, in China. From 2003 to 2007, she studied and graduated with a bachelor's degree in singing at the National Music Academy "Nizhdanov" in Odessa, Ukraine. From 2007 to 2008, she pursued a master's degree at the same academy under the guidance of distinguished Ukrainian vocal pedagogues. Since 2009, Hu Xiaozhe has been a lecturer in Chinese national music and singing at the Conservatory of Music, Shenyang Normal University. Her extensive teaching experience provides the foundation for her current scientific research. Hu Xiaozhe is also the author of two books on the historical evolution, genres, and aesthetics of Chinese national vocal music, which are relevant to her current research. She has participated in three cantatas, for which she received awards.

Hu Xiaojie's dissertation is structured into an introduction, four main chapters, and a conclusion. It also includes a bibliography and an appendix that outlines the doctoral candidate's creative activities.

The first chapter is titled "Chinese Opera as a Synthesis of Performing Arts, Vocal Solo and Choral Music." In this chapter, a review of Chinese opera from the early 20th century is presented, focusing on the development of national compositional creativity. The author identifies drama as the foundation of opera

action, highlighting the role of poetic and literary creativity in shaping the libretto content of the opera. This chapter also lists the components of an opera performance and analyzes the role of vocal, solo, and choral music in the construction of an operatic work.

The second chapter examines traditional and contemporary Chinese opera performance art. Special attention is given to the freedom of interpretation through the method of stage performance influenced by the concept of interpretative freedom. Practical examples from the performances of the theatrical drama "Yang" from Yanan, Northern Shanxi, are provided. Through artistic characteristics—such as singing, stage presentation, and character creation—the doctoral candidate shows the actual stages in the development of national opera throughout different historical periods. The key focus of this chapter is the development of contemporary vocal-performance art through the training of young singers. As an experienced vocal pedagogue, the author offers useful recommendations in this area.

The third chapter is titled "Contemporary Chinese Compositional Creativity in the Musical-Stage Genre." In this chapter, an analysis is made of the approaches to creating contemporary Chinese stage works. The first approach explores how the author's concept is built upon the idea and understanding that the plot content is the primary and decisive factor in the development of the opera performance. The second creative approach is linked to the composer's idea, which asserts that the characters are the main factor in shaping the libretto and guide the plot's development toward specific decisions. In this context, it is concluded that there are significant differences in the approaches when comparing contemporary Chinese opera with Western European opera. This chapter also discusses the stages of development of Chinese opera and national compositional creativity in the 20th century. Some innovative approaches to creating contemporary Chinese operas are presented, with a highlight on the opera "*Endless Pastures*" by composer Xu Zhanghai, which demonstrates that composers are now working with a new approach to stage creation.

The fourth chapter concludes the structural framework and returns to the central theme of the research, which was established in the title of the dissertation: "The Role of Child and Female Characters in the Dramaturgical Development of Chinese Musical-Stage Works." To reveal the richness of the

diverse imagery in works for children, attention is given to several works that present specific concepts for artistic choices of performers, as outlined in their libretto content. These works include the children's musicals *"The Bees"* by composer He Xiaoming, *"The Web of Glory"* by composer Chen Xiaokong, and *"The Little Artist"* by composer Li Jinhui. When discussing female characters, it is convincingly emphasized that women are central figures in opera works, around which the events in the action unfold. They are often at the heart of the operatic libretto, building lyrical or dramatic images that find their distinctive expression in the musical content.

In the abstract, the doctoral candidate emphasizes that the goal of the dissertation is to present Chinese operatic models that incorporate the established components of this stage art and represent contemporary Chinese compositions. These works contain the characteristic features of Chinese drama, presented through the specifics of national cultural traditions. The tasks the author sets are to examine female and child characters in selected contemporary Chinese opera performances; to clarify their roles as leading protagonists or as secondary roles in the dramaturgical development of the specific stage action. Through the analysis of musical scores and textual librettos, the author arrives at significant conclusions about the leading role of female characters in the development of the plot in opera and the essential role assigned to these characters in the dramaturgical evolution of the specific performance. I believe that the goal and tasks have been fully accomplished.

The contributions to the dissertation are outlined as follows:

1. For the first time, Chinese opera is presented in scholarly research as a fundamental issue and national characteristic through the Chinese compositional works created in the 20th century.
2. A novelty in musical research is the examination of the various styles and the changes in musical-expressive means in contemporary Chinese operatic works.
3. The significance of some key elements of the creative process, related to the essential construction of operatic compositions, is clarified: choice of genre, types of compositional approaches, and musical and formal aspects in building the overall structure of the stage performance.

4. For the first time, an analysis is presented of the role and significance of child and female characters in the dramaturgical development of Chinese musical and operatic-dramatic compositional works.

Based on the contributions outlined above, it can be concluded that the dissertation by Hu Xiaojie is of a contributory nature and can serve as a teaching aid in her pedagogical work.

The doctoral candidate has made the required three publications, two of which are in prestigious Chinese journals, and the third publication in an international scientific journal. Hu Xiaojie also includes creative work in her dissertation, which is of a contributory nature and was carried out by her in the form of concerts during the period 2022-2024.

In the context of the above, considering the fact that the doctoral candidate has made an important contribution with her scientific and creative activities, and taking into account the high scientific-research level of the presented dissertation, I give my positive evaluation and recommend to the esteemed academic jury that the academic and educational degree "Doctor" be awarded to Hu Xiaojie, doctoral student in the field of Science 8. Arts, Professional field 8.3. Music and Dance Arts, Doctoral program "Theory and Practice of Performing Arts" at the South-West University "Neofit Rilski".

10.02.2025

Prof. Dr. Atanas Karafezliev